

Харківська обласна державна адміністрація
Управління культури і туризму

Обласний організаційно-методичний центр культури і мистецтва

**ТРАДИЦІЙНА КУЛЬТУРА
В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ:
КУЛЬТУРНА ІДЕНТИФІКАЦІЯ
ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ СУСПІЛЬСТВО**

Матеріали науково-практичної конференції
18-19 травня 2012 року

Харків – 2012

Харківська обласна державна адміністрація
Управління культури і туризму
Обласний організаційно-методичний центр культури і мистецтва

**ТРАДИЦІЙНА КУЛЬТУРА В УМОВАХ
ГЛОБАЛІЗАЦІЇ:
КУЛЬТУРНА ІДЕНТИФІКАЦІЯ ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ
СУСПІЛЬСТВО**

Матеріали науково-практичної конференції

18-19 травня 2012 року

Харків – 2012

УДК 008
ББК 63.5+74+82.3+85.31
Т65

Редакційна колегія:

Ищенко Т.В. – директор Обласного організаційно-методичного центру культури і мистецтва

Бугайченко О.Г. – завідувача відділом інноваційних технологій соціально-культурних проектів Обласного організаційно-методичного центру культури і мистецтва

Роман Н.М. – доцент, кандидат педагогічних наук

Осадча В.М. – доцент, кандидат мистецтвознавства

Адреса редакційної колегії: 61002, Україна, м. Харків, вул. Пушкінська, 62; Обласний організаційно-методичний центр культури і мистецтва.

Тел +380 (57) 700-26-62

Т65 Традиційна культура в умовах глобалізації: культурна ідентифікація та інформаційне суспільство: матеріали науково-практичної конференції (18-19 травня 2012 року). – Харків, 2012. – 206 с.

До збірки включено тези та доповіді учасників науково-практичної конференції «Традиційна культура в умовах глобалізації: культурна ідентифікація та інформаційне суспільство», яка відбулася у м. Харкові 18-19 травня 2012 року. Роботу конференції було спрямовано на пошук нових шляхів підтримки традиційної культури та актуальні проблеми збереження культурної ідентифікації в умовах інформаційного суспільства. В конференції взяли участь провідні науковці та досвідчені фахівці в галузях народної культури та мистецтва.

Для широкого кола науковців, практиків і всіх тих, хто цікавиться питаннями традиційної народної культури.

Матеріали друкуються в авторській редакції українською та російською мовами з незначними коректорськими правками.

УДК 008
ББК 63.5+74+82.3+85.31

ISBN 978-966-2406-15-3

© Обласний організаційно-методичний центр культури і мистецтва, 2012
© В. В. Кудлай, 2012

Н.М. Роман,
кандидат педагогічних наук, доцент Харківського
національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

РОЛЬ ТВОРЧИХ ЛІДЕРІВ У ЗБЕРЕЖЕННІ КУЛЬТУРНОЇ ІДЕНТИФІКАЦІЇ

В умовах глобалізації сучасного суспільства, для якої характерними є зближення та взаємопроникнення різних народних традицій проблема культурної ідентифікації є насувною і актуальною. Популярні світові мистецькі течії, які інтегрували та модернізували кращі культурні здобутки, здатні повністю витіснити або уніфікувати національні цінності, притаманні кожному народу. Збереження власної ідентичності стало важливим питанням для сучасної людини, бо нерідко постає проблема з якою саме культурою вона має себе ідентифікувати.

Історично склалося, що культурна спадщина кожного народу є, водночас, як традиційною та усталеною, так і рухливою та динамічною. Взаємопроникнення різних культур приводить до різноманітних запозичень, які, безумовно, збагачують та вдосконалюють народний побут, мову та мистецьке життя. Акумулюючи кращі надбання сусідів, кожен народ формує свою національну традицію, яку з гордістю передає у спадок своїм нащадкам. Потреба людини у культурній ідентифікації є стійкою та зберігається протягом усього життя.

Одним із ефективних шляхів збереження культурної ідентифікації є музичне мистецтво яке консолідує різні жанри та форми творчого самовираження нації. Народна музика гармонійно увійшла в сучасне життя, збагатилася новими інтонаціями, тембрами, змістом, ритмічними характеристиками. Втіленням національних музичних традицій у сучасний інформаційний простір займаються творчі лідери або музичні керівники.

Сучасна наука має ґрунтовні дослідження стосовно управління колективом, зокрема творчим. Існує теорія, що поняття «керівник» та «лідер» мають принципові відмінності. Керівник, на відміну від лідера, призначається офіційно; має певні права й обов'язки, адміністративні важелі впливу на підлеглих, наділений системою офіційно встановлених санкцій.

Вивчення та аналіз творчої діяльності мистецьких колективів різних напрямів та вікових категорій показали, що вона виявляється найбільш продуктивною якщо його керівник є, водночас, і творчим лідером для всіх його учасників. Таке уособлення спростовує негативний зовнішній вплив, сприяє ефективності процесу творчої діяльності, надає самостійності та свободи мистецької реалізації, позитивно впливає на гармонійність особистих стосунків між членами музичного колективу.

Роль творчих лідерів у збереженні культурної ідентифікації важко переоцінити, тому що саме від їхньої професійної підготовки,

інтелектуального, загальноосвітнього й культурного рівня, смаку, особистісних якостей, толерантності, громадянської позиції залежить результат роботи всього творчого колективу. Творчі лідери безпосередньо відповідають за ідею та напрямок мистецького розвитку колективу, рівень музично-педагогічної підготовки його учасників, оптимізацію творчого процесу, мікроклімат, партнерські взаємостосунки між його членами.

Творчі лідери є взірцем для учасників мистецьких колективів. Саме тому їм, зазвичай, притаманні впевненість у собі, енергійність, організаторські здібності, креативність, емоційна стійкість, чесність, повага до оточуючих, здатність розуміти і впливати на підлеглих. Творчими лідерами стають високоосвічені спеціалісти, який прагнуть постійного підвищення свого професійного, інтелектуального, культурного рівнів, систематично та цілеспрямовано набувають нових знань умінь та навичок.

Підтримка та мотивація творчих лідерів до самовдосконалення й цілеспрямованого підвищення професійної кваліфікації, поваги до їхньої праці, матеріальне заохочення, організаційна та моральна підтримка, створення належних умов для колективної мистецької та музично-просвітницької діяльності сприятиме збереженню культурної ідентифікації в умовах глобалізації сучасного суспільства.

Наукове видання

**ТРАДИЦІЙНА КУЛЬТУРА В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ:
КУЛЬТУРНА ІДЕНТИФІКАЦІЯ ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ
СУСПІЛЬСТВО**

*Матеріали науково-практичної конференції
18-19 травня 2012 року*

(Українською та російською мовами)

Матеріали подаються в авторській редакції

Відповідальний за випуск Бугайченко О.Г.
Комп'ютерна верстка Мазур П.Г.